

علل مؤثر در فساد و پول شویی و رانت اقتصادی

مهناز شهسواری

دانشجوی کارشناسی ارشد، M-shahsavari_11@yahoo.com

چکیده - فساد مالی یک پدیده پیچیده، چند بعدی و دارای علل و آثار چند گانه است که در شرایط مختلف، نقش و نمودهای متفاوتی پیدا می کند. دامنه تعریف فساد مالی از اصطلاح گسترده سوء استفاده از قدرت عمومی و فساد اخلاقی تا چارچوب محدود حقوقی آن به عنوان عمل رشوه خواری یک مامور دولتی در تغییر است. پژوهشگران فساد مالی را به عنوان یک رابطه خاص حکومت به جامعه تعریف می کنند و بین فساد سیاسی و فساد اداری و نیز فساد کاربردی و فساد نا کارکردی تفاوت قابل می شوند. و فساد مالی را به عنوان یک ساز و کار نشت از با یا توزیع مجدد رو به پایین دسته بندی کرده اند
کلمات کلیدی: فساد-اقتصاد-پول شویی

۱ مقدمه

رشوه، تخلف است و باید آن را جوهر فساد مالی دانست. رشوه می تواند به صورت یک مبلغ ثابت، درصدی مشخص از یک قرارداد، یا هر گونه وجه یا امتیازی از نوع پول که معمولاً به یک مقام دولتی که می تواند قرار دادها را از جانب دولت منعقد، یا منافع را بین شرکتها، افراد، تجار و مراجعه کنندگان توزیع نماید. پرداخت می شود اصطلاحات معادل فراوانی برای رشوه از جمله حق و حساب، انعام، حق العمل، پول کار چاق کنی، پول شیرینی، ادای دین، حق سکوت، حق تسریع، پول چای، وجود دارد.

اختلاس: برداشت از منابع به وسیله افرادی است که مدیریت این منابع به آنها سپرده شده است. اختلاس زمانی اتفاق می افتد که کارکنان ناسالم امول کارفرمایان خود یا مقامهای دولتی منابع عمومی را حیف و میل یا از آن سوء استفاده می کنند. سوء استفاده از موقعیت: فرآیندی است که در آن بعضی صاحب منصبان به طور سازمان یافته از سمت سیاسی خود برای تعمیم تضمین و گسترش منافع شخصی استفاده می کنند. سوء استفاده را باید شکل گیری از اختلاس تلقی کرد. در برخی ز کشورها صاحب منصبان سیاسی و اعضای خانواده آنها از منافع و امتیازهای بازرگانی و مالکیت برخوردار می شوند.

با توجه به تعریف فساد مالی به عنوان یک رابطه خاص حکومت جامعه فساد مالی در دو زمینه کنش و واکنش بین حکومت و جامعه در صحنه ملی و عرصه بین المللی ظهور پیدا می کند. در عرصه بین المللی باجهانی شدن بازارها، فرصت تبانی و معاملات پنهانی بین بازیگران گوناگون غیر حکومتی غیر حکومتی و دولت های میزبان و همچنین نمایندگان آنها گسترش یافته به عنوان مثال: شرکت های چند ملیتی به خرید امتیازها یا به چنگ آوردن پروژه های برتر و انحصارات بادت می کنند و برای فرایدها، معاملات و قراردادهای رشوه پرداخت می کنند و اغلب پروژه های عمرانی را در قبال پیشنهاد یک سفر خارجی یک رایانه یا سایر مزایای جنبی از مقام های محلی اخذ می کنند.

در عرصه ملی، فساد مالی در نقطه تقاطع دولت و بازیگران گوناگون غیر دولتی اتفاق می افتد. در یک سو مقام دولتی فاسد و در سوی دیگر خلاف کاران یا پرداخت کنندگان رشوه قرار دارند.

۱,۱ گونه های فساد مالی

شکل های اصلی فساد مالی: رشوه، اختلاس، تقلب و اخاذی است. رشوه: عبارت از وجهی (نقدی یا جنسی) است که در یک رابطه آلوده و فاسد، داده یا گرفته می شود. نفس دادن یا گرفتن